

Predmet: Fazlija Ajdari i dr. – Gnjilanska grupa
Poslovni broj predmeta: K-Po2 18/11

Glavni pretres: 05.09.2012. godine

Izveštaj: Milimir Matović, posmatrač Fonda za humanitarno pravo

Sud je saslušao veštaka prof. dr Slobodana Savića. On se u međuvremenu upoznao sa zapisnicima i nalazima primarne obdukcije osam leševa koju su izvršili haški istražitelji jula meseca 2000. godine. Smatra da taj materijal osnažuje nalaz i mišljenje koje je već dao. Ni na osnovu te nove dokumentacije, veštak nije mogao da izvede zaključak da su tela postmortalno ili zaživotno sečena i sakaćena. Veštak je takođe ukazao da nema dokaza za tvrdnju da su tela paljena, jer dokazni materijal ne pokazuje da su kosti žrtava ugljenisane. Ne može utvrditi vreme smrti, kao ni sredinu u kojoj su tela boravila do ekshumacije i obdukcije. Veštak je ponovio da su tela sečena naknadno radi DNK upoređivanja, što potvrđuje i haška dokumentacija.

U nastavku pretresa, zamenik tužioca za ratne zločine, Mioljub Vitorović, prvo je precizirao optužnicu a zatim izneo svoju **završnu reč**. U izmenjenoj optužnici tužilac je dopunio podatke o vojnom statusu pojedinih okrivljenih, dodajući da su dobrovoljno pristupili OVK. U nekim tačkama optužnice umanjio je broj žrtava, u tački 21. izostavio je okrivljenog Hajdari Sameta, i u tački 23. precizirao da je krivično delo izvršeno 16.06.1999. godine.

Svoju završnu reč tužilac je započeo konstatacijom da je optužnica dokazana. Izneo je svoj stav da je oružani sukob, kao konstitutivni element krivičnog dela za koje se terete svi optuženi, na Kosovu postojao i posle 20.06.1999. godine, kada su se oružane snage SRJ povukle sa tog prostora. Istakao je da su pojedina krivična dela okrivljeni počinili pre 20.06.1999. godine. U prilog tom stavu naveo je da su naređenja za vršenje zločina izdata za vreme oružanog sukoba, i da su se izvršavala sve do kraja 1999. godine. Analizu dokaza započeo je ocenom iskaza svedoka-saradnika "Božura 50". Njegovo svedočenje je ocenio kao čvrsto, postojano, koje se nije menjalo tokom više ispitivanja. Ukazao je na hrabrost "Božura 50", kada je istupio iz sobe za zaštićene svedoke, i svim okrivljenima, koji su ga nazvali kukavicom koja se krije, rekao u lice da su zajedno počinili zločine za koje su optuženi. Tužilac smatra da je iskazom ovog svedoka, otkrivena "procedura" mučenja i ubijanja, koju se okrivljeni primenjivali, a kao posledica naređenja koja su dobili od trojice prvooptuženih, čiji cilj je bio zastrašivanje nealbanskog stanovništva, kako bi se ono iselilo iz Gnjilana. Naveo je i to da se iskaz "Božura 50" suštinski slaže sa iskazima okrivljenih u pogledu komandovanja OVK u Gnjilanu. Iskazi ovog svedoka-saradnika potvrđuju navode 20 tačaka optužnice, koji su potvrđeni iskazima drugih svedoka, dok su druge tačke optužnice potvrđene iskazima drugih svedoka-saradnika i žrtava. Zaštićena svedokinja C2 je prepoznala lica koja su joj nanela zlo, između ostalog i "Božura 50". Iskazi svedoka C1 i C2, potvrđeni su iskazom brata svedoka C2, kojem je ona ispričala šta joj se dogodilo. Naveo je da je zaštićenom svedoku B2 pozlilo kada je prepoznao

okrivljenog Fatona Hajdarija, kao lice koje ga je mučilo. Tužilac je naveo da je pre 20.06.1999. godine u Gnjilanu živelo dvadesetak hiljada Srba, a sada je ostalo njih svega desetak. Roma je živelo oko 6.000, dok ih danas tamo živi oko 100. Naveo je da su optuženi radili umišljajno, svesni svih okolnosti koje predstavljaju obeležje ovog krivičnog dela, te da su postupali kao saizvršiooci. Zatražio je od suda da okrivljenima izrekne odgovarajuće zatvorske kazne. Završnu reč je okončao emotivnim čitanjem izjave jedne od žrtava.